

1 POČÍTAČOVÁ A INFORMAČNÍ GRAMOTNOST V ČESKÉM KURIKULU

Mezinárodní šetření ICILS mapuje s využitím standardizovaných testových nástrojů úroveň počítačové a informační gramotnosti žáků 8. ročníků v zúčastněných zemích. Nabízí tak cennou možnost provést mezinárodní komparaci dosažených výsledků žáků včetně podmínek, v nichž je počítačová a informační gramotnost rozvíjena. Při interpretaci výsledků šetření ICILS je třeba mít na paměti, že se tyto podmínky mohou v jednotlivých zemích více či méně lišit v závislosti na specifických atributech jejich vzdělávacích soustav. Je proto důležité na tomto místě představit kontext, ve kterém probíhá výuka počítačové a informační gramotnosti na českých školách.

Kurikulární dokumenty

Cílovou populaci šetření ICILS tvoří žáci nižšího sekundárního vzdělávání, v České republice se jedná konkrétně o žáky 8. ročníku základních škol a žáky tercií na osmiletých gymnáziích, resp. prim na šestiletých gymnáziích. **V roce 2013, kdy proběhl hlavní sběr dat, byli již všichni tito žáci vyučováni na druhém stupni podle školního, resp. rámcového vzdělávacího programu³.** Připomeňme, že rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV)⁴ specifikuje úroveň klíčových kompetencí, které by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání, vymezuje vzdělávací obsah (učivo a očekávané výstupy vzdělávání vždy pro první a druhý stupeň základní školy) a namísto jednotlivých předmětů zavádí tzv. vzdělávací oblasti, které jsou doplněny průřezovými tématy.

Počítačová a informační gramotnost je v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání zastoupena samostatnou vzdělávací oblastí *Informační a komunikační technologie*. Tato vzdělávací oblast je zařazena jako povinná součást prvního i druhého stupně základního vzdělávání v minimální časové dotaci jedné hodiny týdně na každém stupni. Vzdělávací obsah pro druhý stupeň je rozdělen do dvou oblastí:

- › ***Vyhledávání informací a komunikace*** – tato oblast by měla vést ke schopnosti žáků
 - › ověřovat věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzovat jejich závažnost a vzájemnou návaznost.
- › ***Zpracování a využití informací*** – tato oblast by měla žáky vybavit schopnostmi
 - › ovládat práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívat vhodné aplikace,
 - › uplatňovat základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem,
 - › pracovat s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví,
 - › používat informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocovat jednoduché vztahy mezi údaji,
 - › zpracovat a prezentovat na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.

3 Tyto kurikulární dokumenty jsou nedílnou součástí české vzdělávací soustavy od roku 2004, kdy byla zahájena tzv. kurikulární reforma.

4 RVP ZV je závazným dokumentem pro všechny základní školy a nižší stupně víceletých gymnázií, které na jeho základě tvoří vlastní školní vzdělávací programy (ŠVP). Výuka podle ŠVP byla na všech školách poskytujících primární a nižší sekundární vzdělávání povinně zahájena od prvního a šestého ročníku ve školním roce 2007/2008. RVP ZV je dostupný na www.nuv.cz/cinností/kurikulum-vseobecne-a-odborne-vzdelavani-a-evaluace